

Ελληνικό καλοκαίρι της Κύπρου (Στέλιος Κούκος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

image not found or type unknown

Τα καλοκαίρι στην Κύπρο είναι πάντα μακράς διάρκειας, ατελείωτο. Πολλές φορές αφόρητο, αβίωτο, αφού δύσκολα βρίσκεις παρηγοριά από τους καύσωνες και την ανομβρία που μαστίζουν το νησί. Οι κάμποι του ένας ατέλειωτος έως και μονότονος χρυσός τάπητας από τα θερισμένα σπαρτά, αν προλάβουν κιόλας να αναπτυχθούν από την αβροχιά. Πρέπει να αρχίσεις να ανεβαίνεις τα βουνά, για να αρχίσεις να ημερεύεις. Διαφορετικά νιώθεις σαν να βρίσκεσαι εν μέσω πυρίκαυστης ύλης έτοιμης να αναφλεγεί. Δεν θέλει και πολύ...

Η διαδρομή Λευκωσία-Κερύνεια σε έφερνε στην πιο κοντινή όαση, στη θάλασσα, το Πέντε Μίλι. Ο τόπος ήταν φιλόξενος και σε υποδεχόταν εγκάρδια μετά την αποβίβασή σου από το αυτοκίνητο. Παρ' όλα αυτά το αριθμητικό αυτό όνομα της περιοχής σου δημιουργούσε μία περίεργη αίσθηση. Ήταν κάτι το «απρόσωπο», το άμορφο, απλά κάτι ποσοτικό. Το όνομά του δεν έμοιαζε με τοπωνύμιο. Υπήρχε σαν μια πινακίδα τροχαίας για κάπου αλλού. Ήταν ένας ου τόπος, ίσως όπως όλες οι οάσεις, ένας αντικατοπτρισμός. Το όνομα δεν προσδιόριζε το μέρος και την ουσία του. Έτσι το σημείο φαινόταν πολύ αδύνατο στη γεωγραφία. Πέντε μίλια από κάπου. Πέντε μίλια για κάπου. Από την Κερύνεια. Για την Κερύνεια. Δεν μπορεί κάποιο άλλο, κρυφό όνομα θα είχε το μέρος και δεν το μαρτυρούσε! Τι έβλεπε να έρχεται αυτός ο αλλόφρων... ακατανόμαστος τόπος και δεν ήθελε να ταυτιστεί μαζί του;

Αυτό έγινε κατανοητό το χάραμα της 20ής Ιουλίου του 1974. Ο τουρκικός στρατός διάλεξε τη φιλόξενη αυτή ακτή, για να αποβιβάσει τις δυνάμεις του (όχι, δεν ήλθαν για αναψυχή). Και αίφνης η όαση μετετράπη σε κόλαση. Αυτό είναι και το αίσθημα που νιώθει κανείς κατά τη διάρκεια ενός πολέμου, η παντελής απουσία ανθρωπιάς, κατανόησης.

Το κυπριακό θέρος του 1974 ήταν πέρα για πέρα ελληνικό καλοκαίρι. Συστατικά του, η εμφύλια διαμάχη, το πραξικόπημα, η εισβολή των Τούρκων, οι βομβαρδισμοί, η προδοσία, η ηρωική αλλά άνιση αντίσταση, η απόβαση των τουρκικών στρατευμάτων, οι νεκροί, το προγεφύρωμα, οι αγνοούμενοι, οι αιχμάλωτοι, οι βιασμοί, οι μαζικές εκτελέσεις, οι πρόσφυγες και οι καταυλισμοί, η εκεχειρία και η ιταμή παραβίασή της από τους Τούρκους, η εθνοκάθαρση, η πτώση της χούντας, η έλευση του Καραμανλή, η αποκατάσταση της δημοκρατίας, οι συνομιλίες (της γάτας με το ποντίκι).

Το θέρος εκείνης της χρόνιας έμελλε να μείνει για πάντα εν εξελίξει. Ακόμη κρατά το ελληνικό καλοκαίρι του '74, που ήταν ένας εφιάλτης και μάλιστα με τη διπλή έννοια. Τώρα στους ξερικούς, άνυδρους κάμπους βλέπεις να προβάλει η ημισέληνος και λες τώρα σίγουρα θα αρπάξει φωτιά ο τόπος. Αλλά φαίνεται πως ο κεκαυμένος δεν φοβάται πλέον τη φωτιά.

Ήταν Ιούλιος καυτός, αλλά κανένας δεν περίμενε να αφήσει πάνω στο αγαπημένο σώμα αυτό το ανεξίτηλο(;) έγκαυμα. Την τουρκική σημαία χαραγμένη στον Πενταδάκτυλο. Και το Πέντε Μίλι να γίνει τόσο απροσδόκητα Κερκόπορτα. Δεν μπορεί, κάτι θα ήξερε και γι' αυτό μέχρι σήμερα κρύβει το πραγματικό τοπωνύμιό του!

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα "Μακεδονία της Κυριακής" στις 20 Ιουλίου 2008